

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Noteikumi par darbības atjaunošanas plāniem un to iesniegšanas kārtību" anotācija

Nosaukums	Noteikumi par darbības atjaunošanas plāniem un to iesniegšanas kārtību
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kreditīestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma (turpmāk – Likums) 3. panta ceturtdā daļa, 4. panta pirmās daļas 1. un 2. punkts un 5. panta sestā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz Latvijas Bankas likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Noteikumi par darbības atjaunošanas plāniem un to iesniegšanas kārtību" (turpmāk – Noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2022. gada 1. novembra normatīvos noteikumus Nr. 194 "Normatīvie noteikumi par darbības atjaunošanas plānā papildus iekļaujamās informācijas saturu un plāna iesniegšanas kārtību" (turpmāk – Noteikumi Nr. 194).</p> <p>Likuma 5. panta sestā daļa paredz deleģējumu Latvijas Bankai papildus Eiropas Savienības tieši piemērojamos tiesību aktos noteiktajām prasībām noteikt darbības atjaunošanas plānā iekļaujamās informācijas saturu un šā plāna iesniegšanas kārtību.</p> <p>Likuma 3. panta ceturtdā daļa paredz deleģējumu Latvijas Bankai izdot noteikumus atbilstoši Likuma mērķim un darbības jomai, nosakot prasības, kas izriet no Eiropas Banku iestādes izdotajām vadlīnijām par darbības atjaunošanu un noregulējumu.</p> <p>Saskaņā ar Likuma 4. panta pirmo daļu Latvijas Banka atbilstoši savai kompetencei ir tiesīga noteikt arī atvieglojumus darbības atjaunošanas plānu saturam un aktualizēšanas biežumam, kā arī no iestādēm pieprasāmās informācijas saturam.</p> <p>Noteikumu projekts nosaka prasības papildus šādos tieši piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām:</p> <p>1) Komisijas 2016. gada 2. februāra deleģētajā regulā (ES) 2016/778, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz apstākļiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem pilnībā vai daļēji var atlikt ārkārtas <i>ex post</i> maksājumus, un par kritērijiem darbību, pakalpojumu un operāciju noteikšanai attiecībā uz kritiski svarīgajām funkcijām</p>

un darbības jomu un saistīto pakalpojumu noteikšanu attiecībā uz galvenajām darbības jomām (turpmāk – Regula 2016/778);
2) Komisijas 2016. gada 23. marta deleģētajā regulā (ES) 2016/1075, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, ar kuriem precizē atvaseļošanas plānu, noregulējuma plānu un grupas noregulējuma plānu saturu, minimālos kritērijus, kas kompetentajai iestādei ir jānovērtē attiecībā uz atvaseļošanas plāniem un grupas atvaseļošanas plāniem, nosacījumus grupas finansiālajam atbalstam, prasības neatkarīgiem vērtētājiem, norakstīšanas un konvertācijas pilnvaru līgumisku atzīšanu, paziņošanas prasību un apturēšanas paziņojuma procedūras un saturu un noregulējuma kolēģiju operatīvās funkcijas (turpmāk – Regula 2016/1075).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija direktīvas 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvaseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Direktīva 2014/59/ES) 5. panta 9. punktā un 7. panta 7. punktā noteikts, ka iestādes vadības struktūra (*management body*) novērtē un apstiprina darbības atjaunošanas plānu pirms tā iesniegšanas kompetentajai iestādei vai konsolidētās uzraudzības iestādei.

Līdz šim šo Direktīvas 2014/59/ES prasību pārņemšanu regulēja Noteikumi Nr. 194.

Ņemot vērā minēto, arī Noteikumu projektā šī prasība ietverta bez būtiskām izmaiņām (sk. anotācijas pielikumā pievienoto Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabulu), nosakot, ka iestāde, darbības atjaunošanas plānā ietverot informāciju par pārvaldību atbilstoši Regulas 2016/1075 3. pantam, 4. panta 1. punkta "a" apakšpunktam un 5. pantam, cita starpā ievēro to, ka iestādes padome izskata un apstiprina darbības atjaunošanas plānu pirms tā iesniegšanas Latvijas Bankai, savukārt valde nodrošina tā novērtēšanu atbilstoši padomes atstiprinātajām darbības atjaunošanas plāna novērtēšanas pamatnostādņem.

Noteikumu projekts izstrādāts, pamatojoties arī uz Eiropas Banku iestādes 2014. gada 18. jūlija pamatnostādņem EBA/GL/2014/06 "Pamatnostādnes par atvaseļošanas plāniem izmantojamo scenāriju diapazonu", Eiropas Banku iestādes 2018. gada 26. janvāra ieteikumu EBA/REC/2017/02 "Ieteikums par vienību iekļaušanu grupas atvaseļošanas plānā", Eiropas Banku iestādes 2021. gada 9. novembra pamatnostādņem EBA/GL/2021/11 "Pamatnostādnes par darbības atjaunošanas plāna rādītājiem" un Eiropas Banku iestādes 2023. gada 19. jūlija pamatnostādņem EBA/GL/2023/06 "Pamatnostādnes par vispārējo darbības

	<p>atjaunošanas spēju darbības atjaunošanas plānošanā" (turpmāk – Pamatnostādnes par VDA spēju).</p> <p>Noteikumu projektā ietvertas arī atvieglotās prasības darbības atjaunošanas plāna izstrādei un aktualizēšanas biežumam, kuras iestādes būs tiesīgas izmantot, ja Latvijas Banka, ievērojot Komisijas 2018. gada 25. oktobra deleģētajā regulā (ES) 2019/348, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizēti kritēriji, ar ko novērtē iestādes maksātspējas ietekmi uz finanšu tirgiem, citām iestādēm un finansēšanas nosacījumiem, noteiktos kritērijus, būs pieņēmusi attiecīgu lēmumu par darbības atjaunošanas plāna izstrādes un aktualizēšanas atviegloto prasību piemērošanu.</p> <p>Noteikumu projekts būs saistošs Likumā noteiktajām iestādēm – ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kas atbilst Ieguldījumu brokeru sabiedrību likuma 6. panta pirmās daļas 1. vai 2. punkta prasībām (tas ir, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuru sākotnējais kapitāls ir vismaz 750 000 <i>euro</i>), un kredītiestādēm, izņemot nozīmīgās uzraudzītās kredītiestādes Kredītiestāžu likuma 1. panta pirmās daļas 67. punkta izpratnē, tas ir, nozīmīgās kredītiestādes, ko uzrauga Eiropas Centrālā banka.</p> <p>Noteikumu projekts Likumā noteiktajām iestādēm, izņemot nozīmīgās uzraudzītās kredītiestādes Kredītiestāžu likuma 1. panta pirmās daļas 67. punkta izpratnē, nosaka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) darbības atjaunošanas plānā iekļaujamās informācijas saturu un šā plāna iesniegšanas kārtību papildus Eiropas Savienības tieši piemērojamos tiesību aktos noteiktajām prasībām; 2) darbības atjaunošanas plānā ietveramo scenāriju izstrādes minimālās prasības; 3) darbības atjaunošanas plānā ietveramo kvalitatīvo un kvantitatīvo rādītāju prasības; 4) darbības atjaunošanas plāna izstrādes un aktualizēšanas atvieglotās prasības. <p>Noteikumu projekts, salīdzinot ar Noteikumos Nr. 194 ietverto regulējumu, kā būtiskāko izmaiņu paredz prasību iestādei, darbības atjaunošanas plānā ietverot kopsavilkumu par iestādes vispārējo darbības atjaunošanas spēju atbilstoši Regulas Nr. 2016/1075 3. pantam un 4. panta 1. punkta "b" apakšpunktam, piemērot Pamatnostādnes par VDA spēju.</p> <p>Pārējās Noteikumu projekta normas, kuras atšķiras no pašlaik spēkā esošo Noteikumu Nr. 194 atbilstošajām normām, paredz redakcionāla vai tehniska rakstura precizējumus.</p> <p>Līdz ar Noteikumu projekta stāšanos spēkā spēku zaudēs Noteikumi Nr. 194.</p>
Leģitīmais mērķis	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p>

	<p>Darbības atjaunošanas plānošana nodrošina savlaicīgu krīzes situāciju identificēšanu un efektīvu pasākumu īstenošanu, lai atjaunotu iestādes finansiālo stāvokli pēc tā būtiskas pasliktināšanās. Tādējādi tiek aizsargātas arī ieguldītāju un noguldītāju intereses. Noteikumu projekts ir nepieciešams, lai veicinātu finanšu tirgus disciplīnu un nodrošinātu, ka finanšu tirgus dalībnieki pēc vienotiem principiem, ņemot vērā labāko praksi, izstrādā stresa scenārijus, nosaka darbības atjaunošanas plāna rādītāju robežvērtības un pārvalda krīzes situācijas iestādes un grupas ietvaros.</p> <p>Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem prasības un veicot šo prasību ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteiktā uzdevuma – veicināt ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Lai izvērtētu, vai pieņemtā tiesību norma atbilst samērīguma principam, jānoskaidro: pirmkārt, vai lietotie līdzekļi ir piemēroti leģitīma mērķa sasniegšanai; otrkārt, vai šāda rīcība ir nepieciešama, tas ir, vai mērķi nevar sasniegt ar citiem, individuālas tiesības un likumiskās intereses mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; treškārt, vai normatīvā akta izdevēja darbība ir samērīga jeb atbilstoša, tas ir, vai labums, ko iegūs sabiedrība, ir lielāks par individuālas tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto zaudējumu.</p> <p>Nosakot iestādēm vienotas prasības attiecībā uz darbības atjaunošanas plāniem un to iesniegšanas kārtību, tiek nodrošināta arī vienota finanšu tirgus dalībnieku izpratne un pieeja Eiropas Banku iestādes vadlīniju un ieteikumu interpretācijai un piemērošanai.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt finanšu tirgus dalībniekiem vienotas un saistošas prasības, ir izdot tiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu to vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstoši izdot, piemēram, zemāka ranga tiesību aktus, kuri nebūtu iestādei juridiski saistoši. Turklāt Noteikumu projekta izstrādi pilnvarojošās normas skaidri norāda uz noteikumu izstrādi.</p> <p>Samērojot papildu slogu un resursus, kas finanšu tirgus dalībniekiem būs jāiegulda Latvijas Bankas noteikto prasību ievērošanā, ar sabiedrības ieguvumu, jāsecina, ka sabiedrības interesēm piešķirama prioritāte un tās ieguvums būs lielāks par papildu resursu ieguldījumu, kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver sagaidāmie ilgtermiņa ieguvumi – vienota pieeja prasību piemērošanai, efektīva darbības atjaunošanas plānošana un stabilāks finanšu sektors.</p>

Spēkā stāšanās	Nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	<p>Noteikumu projektā iekļautā jaunā prasība – piemērot Pamatnostādnes par VDA spēju, lai atbilstoši Regulai 2016/1075 ietvertu darbības atjaunošanas plānā kopsavilkumu par vispārējo darbības atjaunošanas spēju, – radīs papildu administratīvo slogu un izmaksas finanšu tirgus dalībniekiem, uz kuriem tā ir attiecināma.</p> <p>Finanšu tirgus dalībnieku administratīvās izmaksas precīzi nav aprēķināmas, jo tās šajā gadījumā atkarīgas no vairākiem faktoriem, piemēram, no izmaiņām vispārējās darbības atjaunošanas spējas noteikšanā, kuras būtu nepieciešamas konkrētam finanšu tirgus dalībniekam, lai nodrošinātu atbilstību Pamatnostādņēm par VDA spēju.</p>
Saistītie dokumenti	<p>Ar Noteikumu projektu saistītie dokumenti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Likums; 2) Kredītiestāžu likums; 3) Ieguldījumu brokeru sabiedrību likums; 4) Latvijas Bankas likums; 5) Direktīva 2014/59/ES; 6) Regula 2016/778; 7) Regula 2016/1075; 8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012; 9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra regula (ES) 2019/2033 par prudenciālajām prasībām ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 un (ES) Nr. 806/2014; 10) Komisijas 2018. gada 25. oktobra deleģētā regula (ES) 2019/348, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/59/ES papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizēti kritēriji, ar ko novērtē iestādes maksātspējas ietekmi uz finanšu tirgiem, citām iestādēm un finansēšanas nosacījumiem; 11) Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 12. decembra regula (ES) 2017/2402, ar ko nosaka vispārēju regulējumu vērtspapīrošanai un izveido īpašu satvaru attiecībā uz vienkāršu, pārredzamu un standartizētu vērtspapīrošanu, un groza direktīvas 2009/65/EK, 2009/138/EK un 2011/61/ES un regulas (EK) Nr. 1060/2009 un (ES) Nr. 648/2012; 12) Komisijas 2020. gada 17. decembra īstenošanas regula (ES) 2021/451, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES)

	<p>Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014;</p> <p>13) Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģētā regula (ES) 2015/61, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz likviditātes seguma prasību kredītiestādēm;</p> <p>14) Noteikumi Nr. 194;</p> <p>15) Eiropas Banku iestādes 2014. gada 18. jūlija pamatnostādnes EBA/GL/2014/06 "Pamatnostādnes par atveseļošanas plāniem izmantojamo scenāriju diapazonu";</p> <p>16) Eiropas Banku iestādes 2018. gada 26. janvāra ieteikums EBA/REC/2017/02 "Ieteikums par vienību iekļaušanu grupas atveseļošanas plānā";</p> <p>17) Eiropas Banku iestādes 2021. gada 9. novembra pamatnostādnes EBA/GL/2021/11 "Pamatnostādnes par darbības atjaunošanas plāna rādītājiem";</p> <p>18) Eiropas Banku iestādes 2018. gada 16. februāra pamatnostādnes EBA/GL/2017/14 "Pamatnostādnes par nozīmīgu filiāļu uzraudzību";</p> <p>19) Pamatnostādnes par VDA spēju.</p>
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība.</p> <p>Vienlaikus par Noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija, kā arī ārpus asociācijas esošie finanšu tirgus dalībnieki, kuriem būs saistoša Noteikumu projektā ietverta prasību izpilde.</p>
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā saņemto priekšlikumu un iebildumu apkopojums par Noteikumu projektu tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.

Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabula

Latvijas Bankas noteikumu projekta nosaukums: Latvijas Bankas noteikumu projekts "Noteikumi par darbības atjaunošanas plāniem un to iesniegšanas kārtību" (turpmāk – noteikumu projekts)

Eiropas Savienības tiesību akta nosaukums: Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija direktīva 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Direktīva 2014/59/ES)

Eiropas Savienības tiesību akta pants, punkts vai apakšpunkts, kurā paredzētās prasības Latvijā jāizpilda <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts, kas izpilda A ailē minēto prasību <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Vai A ailē minētā prasība ar B ailē minēto noteikumu projekta punktu vai apakšpunktu tiek izpildīta pilnībā vai daļēji? <i>(Ja daļēji, norāda, kur un kā ir vai tiks nodrošināta prasības pilnīga izpilde)</i>	Vai B ailē norādītais noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts paredz stingrākas prasības, nekā A ailē minētā prasība? <i>(Ja paredz stingrākas prasības, norāda pamatojumu šādu stingrāku prasību nepieciešamībai)</i>	Vai A ailē minētā prasība ir jāizpilda obligāti? <i>(Ja Eiropas Savienības tiesību akts paredz izvēles iespēju, norāda, vai un kādēļ šī rīcības brīvība Latvijā ir vai nav jāizmanto)</i>	Vai A ailē minētais Eiropas Savienības tiesību akts paredz dalībvalsts paziņošanas pienākumu Eiropas Savienības institūcijām? <i>(Ja paredz, norāda, kas un kādā termiņā šo paziņošanas pienākumu izpildīs)</i>
A	B	C	D	E	F
Direktīvas 2014/59/ES 5. panta 9. punkts	Noteikumu projekta 9.2., 9.3. un 9.4. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas 2014/59/ES 130. panta 3. punkts paredz,

Direktīvas 2014/59/ES 7. panta 7. punkts	Noteikumu projekta 9.2., 9.3. un 9.4. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	ka dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai par šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc projekta apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.
---	--	-----------------	----	----	---